

PROTOKOL

o postupanju i pomoći žrtvama u slučaju
nasilja u porodici
za Hercegovačko - neretvanski kanton

PROTOKOL

o postupanju i pomoći žrtvama u slučaju
nasilja u obitelji
za Hercegovačko - neretvansku
županiju - kanton

ПРОТОКОЛ

о поступању и помоћи жртвама у
случају насиља у породици
за Херцеговачко - неретвански
кантон

Hercegovačko-neretvanski kanton 2022. godine

Hercegovačko – neretvanska županija-kanton 2022. godine

Херцеговачко-неретвански кантон 2022. године

PROTOKOL

**o postupanju i pomoći žrtvama u slučaju nasilja u
obitelji**

za Hercegovačko – neretvansku županiju-kanton

Hercegovačko – neretvanska županija-kanton 2022. godine

SADRŽAJ

II. UVOD

III. PRAVNI OKVIR

III. ULOGA I ZADACI NADLEŽNIH TIJELA

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova

2. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite

- **Centri za socijalni rad**
- **Zdravstvene ustanove**

3. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta

4. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

IV. GRADOVI I OPĆINE

V. ZAVRŠNE ODREDBE

I. UVOD

Cilj Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (u dalnjem tekstu: nasilja) za područje Hercegovačko-neretvanske županije -kantona (u dalnjem tekstu: Protokol) jeste osigurati uvjete za cijelovit rad nadležnih tijela, a radi poboljšanja zaštite i pružanja pomoći žrtvi nasilja u obitelji, kao i promjeni vrijednosnog sustava u cilju nenasilnog rješavanja sukoba i dosljednoj primjeni važećeg zakonodavstva te uvažavanja ravnopravnosti spolova.

Pojava nasilja u obitelji na području HNŽ/K, ali i čitave Bosne i Hercegovine, predstavlja veliki društveni problem i kao takav zahtijeva maksimalnu uključenost svih relevantnih institucija.

Obzirom da je Gender centar F BiH uvidio i obilježio stanje i pojave nasilja u obitelji za 2020. godinu, može se zaključiti da su najčešće žrtve nasilja ženske osobe različite životne dobi i djeca, dok su najčešće počinitelji osobe muškog spola. Također, primjetno je da se zbog neinformiranosti, ekonomске ovisnosti, straha od neizvjesnosti i srama, žrtve najčešće odlučuju na povratak i nastavak života u nasilnom okruženju.

Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji („Službene novine F BiH“, broj: 20/13) definira i obveze institucija koje imaju bitnu ulogu u rješavanju slučajeva nasilja od momenta prijavljivanja. Ključne uloge u procesu rješavanja slučajeva nasilja u obitelji imaju Policija, Centar za socijalni rad i Tužiteljstvo, kao najvažnija institucija u dijelu krivičnog gonjenja nasilnika i na kraju Sud, koji izriče zaštitne mjere i donosi presudu o kažnjavanju izvršitelja nasilja.

Vlada HNŽ/K na sjednici održanoj dana 19.11.2019. godine imenovala Koordinaciono tijelo za prevenciju i zaštitu od nasilja u obitelji za područje HNŽ/K.

Temeljem članka 16. stavak 1. i članka 17. stavak 2. Zakona o Vladi Hercegovačko – neretvanske županije-kantona („Narodne novine HNŽ“, br. 3/07, 05/09), na svojoj 129. Sjednici održanoj dana 15.10.2020. godine Vlada HNŽ/K, na osnovu člana 37. stav 1. Zakona

o zaštiti od nasilja u obitelji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13), usvojila Program mјera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u obitelji za HNŽ/K za period od 2020-2022.godine. Cilj navedenog programa mјera je razvijanje jedinstvenog multidisciplinarnog modela postupanja u prevenciji i zaštiti od nasilja u obitelji i ostvarivanja međusobne suradnje svih subjekata u prevenciji nasilja u obitelji i procesu zaštite žrtve nasilja.

Sukladno s navedenim Programom mјera izrađen je Protokol intervencija u slučajevima nasilja u obitelji za Hercegovačko-neretvansku županiju-kanton (u daljem tekstu Protokol).

Cilj Protokola je uspostavljanje multidisciplinarnih timova u zajednicama kojima će usmjereno i sveobuhvatno djelovati na poboljšanju zaštite i pomoći žrtvama nasilja u obitelji, te na hitnom i učinkovitom rješavanju slučajeva.

Ovim Protokolom želi se propisati standardizacija postupaka svih mjerodavnih tijela u slučaju kada se dogodi nasilje u obitelji s tim što pod pojmom „nasilje u obitelji“ podrazumijeva sve radnje koje su obuhvaćene člankom 7. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13), odnosno pod nasiljem u obitelji podrazumijevamo slijedeće radnje: „svaku primjenu fizičke sile na tjelesni ili psihički integritet člana obitelji; svako postupanje jednog člana obitelji koje može prouzročiti ili izazvati opasnost da će prouzrokovati tjelesnu ili psihičku bol ili patnju; prouzrokovanje straha ili osobne ugroženosti ili povrede dostojanstva člana obitelji ucjenom ili drugom prinudom; tjelesni napad člana obitelji na drugog člana obitelji, bez obzira je li nastupila tjelesna ozljeda ili nije; verbalni napad, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrdnim imenima, te drugi načini grubog uznenimiravanja člana obitelji od drugog člana obitelji spolno uznenimiravanje; uhođenje i svi drugi oblici uznenimiravanja drugog člana obitelji; oštećenje ili uništenje zajedničke imovine ili imovine u posjedu; upotreba tjelesnog nasilja ili prouzrokovanje straha radi

oduzimanja prava na ekonomsku neovisnost zabranom rada ili držanjem člana obitelji u odnosu ovisnosti ili podređenosti; upotreba tjelesnog i psihičkog nasilja prema djeci i zanemarivanje u njihovom odgoju; tjelesno i psihičko nasilje prema starim, iznemoglim osobama i zanemarivanje u njihovom njegovanju i liječenju; nasilna izolacija ili ograničenje slobode kretanja člana obitelji, propuštanje dužne pozornosti i ne pružanje pomoći i zaštite članu obitelji i pored obveze po zakonu“.

II. PRAVNI OKVIR

Ovaj Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji temelji se na slijedećim važećim zakonima i podzakonskim aktima:

- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13 i 75/21);
- Obiteljski zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05);
- Kazneni zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 42/11);
- Zakon o jednakopravnosti spolova BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 16/03);
- Zakon o socijalnoj zaštiti Hercegovačko- neretvanske županije-kantona („Narodne novine HNŽ“, broj: 3/05, 1/16, 3/20 i 11/21);
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji s djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 7/14, 45/16, 19/17 i 40/18);
- Pravilnik o načinu provedbe zaštitnih mjera koje su u nadležnosti policije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/14);
- Pravilnik o načinu i mjestu provedbe zaštitne mjere obveznog liječenja od ovisnosti od alkohola, opojnih droga ili drugih psihotropnih supstancija počinitelja nasilja u obitelji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 99/15);
- Pravilnik o načinu i mjestu provođenja zaštitnih mjer obveznog psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/17).

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji za područje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona (u dalnjem tekstu: Protokol) ima za cilj osigurati uvjete za cjelovit rad nadležnih tijela, procedure te regulirati problematiku smještaja žrtava nasilja u obitelji.

Osnovna načela pri postupanju sa žrtvama nasilja su:

- postići da se problem nasilja u obitelji ne tretira kao privatni, već kao javni, društveni problem;
- informirati žrtve nasilja o mogućnosti prijave nasilja i zaštititi ih;
- postupajući prema žrtvama nasilja, nadležna tijela i ustanove dužne su osigurati rodno osjetljiv tretman;
- postupajući prema žrtvi, nadležna tijela i ustanove dužne su postupati prema načelu najboljeg interesa žrtve, vodeći računa o njenom zdravstvenom, emocionalnom i psihofizičkom stanju;
- savjetovati se i uvažavati preporuke stručnjaka o načinu postupanja sa žrtvama nasilja;
- počinitelja nasilja upoznati s mogućnostima uključivanja u psihosocijalni tretman bez prejudiciranja njegove kaznene odgovornosti, s ciljem pomoći u promjeni njegovog ponašanja;
- obavijestiti stranku – žrtvu nasilja o dalnjem postupanju.

Procedure određuju tko, što i na koji način treba raditi, kao i moguće vrste pomoći.

Protokol predviđa da svaka potpisnica preuzme svoj dio obveza sukladno zakonu i javnoj ovlasti, te uređuje partnerske odnose sudionika.

1. **Ukoliko se nasilje prijavi Policijskoj upravi** ona u svim slučajevima obavještava Centar za socijalni rad, a po potrebi i nadležnu Zdravstvenu ustanovu. Uviđaj i druge izvide kaznenih djela vrši Policija, a djelatnici Centara za socijalni rad, po potrebi i mogućnostima, izlazit će na mjesto izvršenja nasilja u obitelji.
2. **Ukoliko se nasilje u obitelji prijavi Centru za socijalni rad** (u dalnjem tekstu: Centar), Centar obavještava Policiju, a njegovi djelatnici, ovisno o potrebi i mogućnostima s policijskim službenicima izlaze na mjesto izvršenja nasilja u obitelji.
3. **Ukoliko se nasilje u obitelji prijavi nevladinim organizacijama** koje se bave problemom nasilja u obitelji (uključujući SOS telefon), one su obvezne slučaj prijaviti i Centru za socijalni rad i Policijskoj upravi.
4. **Ukoliko žrtva sama zatraži medicinsku pomoć**, obveza je Zdravstvene ustanove da slučaj nasilja prijaviti i Policijskoj upravi i Centru za socijalni rad, te omogući izdavanje ozljednog lista uzimajući u obzir stanje žrtve.

III. ULOGA I ZADACI NADLEŽNIH TIJELA

Nadležna tijela obuhvaćena ovim Protokolom dužna su kontinuirano poduzimati mјere prevencije nasilja u obitelji. Prevencija nasilja u obitelji podrazumijeva tri kategorije:

1. **primarna prevencija**: sprječavanje pojave nasilja, podizanje svijesti, kampanje, edukacija i edukativni programi za djecu i adolescente;
2. **sekundarna prevencija**: identifikacija učesnika rizika i rizičnih grupa, ostvarivanje pomoći, otvaranje SOS telefona i pravno savjetovanje;
3. **tercijarna prevencija**: provođenje odredbi koje sprječavaju pojavu daljnog nasilja, kao što je pružanje izravne pomoći žrtvama nasilja, otvaranje sigurnih kuća, učinkovitije policijske intervencije, sudske presude, te rad s nasilnicima.

1. Ministarstvo unutarnjih poslova

Cilj Protokola postupanja Ministarstva unutarnjih poslova HNŽ/K je zaštiti žrtvu od daljnog nasilja u obitelji, odnosno raditi na suzbijanju nasilja u obitelji radi zaštite opstojnosti i zdravlja obitelji, te sprečavanja svih vidova i oblika nasilja u obitelji, kao i izvršavanja drugih kaznenih djela, ubistava, samoubistava, nanošenja teških tjelesnih ozljeda, fizičkog i psihičkog zlostavljanja, spolnih delikata, maloljetničke delinkvencije, suzbijanju zloupotrebe opojnih droga i drugih vidova ovisnosti i same provedbe Strateškog plana za prevenciju nasilja u obitelji Federacije BiH.

U slučaju saznanja o nasilju u obitelji policijski službenici iz Policijskih uprava dužni su postupati na slijedeći način:

- prilikom zaprimanja informacija da je izvršeno nasilje u obitelji, neodložno prikupiti što više informacija o događaju – izvršenom nasilju;
- pored temeljnih podataka koji obuhvaćaju osnovne podatke o žrtvi, počinitelju, eventualnim svjedocima, adresi događaja, posljedicama izvršenog nasilja, policija treba pokušati saznati više informacija o počinitelju (da li je sklon nasilju, da li je osuđivan i za koja kaznena djela, da li je duševni bolesnik, da li je sklon opijanju alkoholom,

- konzumiranju opojnih droga i sl.), odnosno podataka o kojima će ovisiti jačina i brojnost policijskih službenika koji će izaći na intervenciju;
- odmah po saznanju o izvršenom nasilju u obitelji izaći na mjesto događaja, s tim da će broj policajaca koji izlaze na intervenciju, ovisiti o sigurnosnoj procjeni, ali preporučuje se da na intervenciju izađu minimalno dva policijska službenika;
 - kada je žrtva ili počinitelj nasilja u obitelji ženskog spola, poželjno je da u sastavu policijske ophodnje koja izlazi na mjesto događaja, bude i policijska službenica;
 - nakon utvrđivanja vjerodostojnosti prijave, voditelj smjene (ili drugi policijski službenik kojeg on ovlasti) obavještava nadležni Centar za socijalni rad o izvršenom nasilju, a po potrebi i nadležnu Zdravstvenu ustanovu;
 - dolaskom na mjesto događaja odmah, ovisno o zatečenom stanju, utvrditi tko je počinitelj, a tko žrtva, sprječiti počinitelja u daljem nasilničkom ponašanju i zaštititi žrtvu nasilja, te joj po potrebi omogućiti zdravstveno zbrinjavanje;
 - ovisno o postojećoj situaciji, može počinitelja lišiti slobode, te će razmotriti podnošenje zahtjeva za izricanje zaštitne mjere;
 - nakon toga pristupiti prikupljanju dokaza koji će poslužiti u sudskom postupku;
 - u slučaju da nadležni Sud izrekne zaštitne mjere iz članka 9. stavak 1., točki 1., 2. i 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji Federacije BiH, policijski službenici će ih provoditi na način propisan Pravilnikom o načinu provedbe zaštitnih mjera koje su u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/06);
 - obavijestiti žrtvu o rezultatima istrage nakon okončanja istrage, kao i o daljem postupanju i sve druge mjere u skladu sa Zakonom.

2. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi

Ministarstvo će inicirati izmjene odredbi Zakona o socijalnoj skrbi Hercegovačko-neretvanske županije-kantona i njegovo usklađivanje sa zakonskim rješenjima, kojima se regulira oblast nasilja s ciljem definiranja žrtava nasilja kao korisnika socijalne skrbi.

Ministarstvo će u okviru svojih nadležnosti koordinirati na poboljšanju rada Zdravstvenih ustanova i Centara za socijalni rad u Hercegovačko-neretvanskoj županiji-kantonu u cilju prevencija i sprječavanja nasilja u obitelji, kao i poduzimanje zaštitnih mjera prema osobama izloženim nasilju.

Ministarstvo će izraditi jedinstvene obrasce za prijavu i evidenciju nasilja u obitelji, te sa istim upoznati ustanove iz svoje nadležnosti.

a. Centri za socijalni rad

Prvenstveni zadatak Centara za socijalni rad (u dalnjem tekstu: Centara) jeste poboljšanje zaštite žrtava nasilja, pogotovo nasilja u obitelji, prevencija nasilja, razvoj mjera zaštite prava i dobrobiti osoba izloženih nasilju.

Kada zaposlenik Centra za socijalni rad od bilo koga i na bilo koji način (pismeno, usmeno, telefonom, saznanjem od medija, tokom nekog drugog postupka koji se vodi pred istim Centrom za socijalni rad ili na bilo koji drugi način) stekne saznanja o nasilju, pogotovo nasilju u obitelji ili zaprimi obavijest o sumnji da je počinjeno nasilje, dužan je postupiti na slijedeći način:

- bez odgađanja prijaviti događaj nadležnoj Policijskoj upravi, bez obzira je li to već učinilo drugo tijelo, te dostaviti sve zaprimljene informacije o slučaju, a o dojavi i saznanju sačiniti službenu zabilješku u koju će unijeti podatke o žrtvi, nasilniku i počinjenom nasilju, te odmah formirati spis;

- žrtvu nasilja smjestiti na sigurni smještaj u slučaju hitnog zbrinjavanja žrtve nasilja uslijed ozbiljnosti slučaja, a potom obavijestiti Policijsku upravu;
- bez odgađanja uspostaviti kontakt sa žrtvom;
- upoznati žrtvu nasilja, odnosno njenog zakonskog zastupnika ili skrbnika o njezinim zakonskim pravima, posebno o pravima djeteta na zaštitu od svakog oblika nasilja i zanemarivanja, kao i svim mjerama i radnjama koje će u daljem postupku Centar poduzeti, a koje su važne za zaštitu sigurnosti žrtve, odnosno sigurnosti djeteta, naročito u pogledu smještaja žrtve i djeteta u sklonište u suradnji s odgovarajućim nevladnim organizacijama;
- pomoći žrtvi nasilja kod ostvarivanja prava i posredovati kod ostvarivanja prava na besplatnu zdravstvenu pomoć ili je uputiti u odgovarajuće savjetovalište; prema žrtvi postupati sa senzibilitetom za problem nasilja, pogotovo nasilja u obitelji, njegoveuzroke i različite pojavnje oblike pri čemu će se tokom svakog postupanja žrtvi iskazivati posebno razumijevanje za njen problem;
- u slučaju pokrenutih kaznenih, odnosno prekršajnih postupaka u svakom pojedinačnom slučaju, rukovodeći se najboljim interesom djeteta, razmotriti jesu li zaštićena prava i interesi djeteta, te u protivnom, djetetu imenovati posebnog skrbnika za potrebe tih postupaka;
- omogućiti žrtvi da nesmetano i bez straha iznese sve činjenice relevantne za utvrđivanje počinjenog nasilja prema njoj i djeci, a posebno sve činjenice koje se tiču nazočenja djece činu nasilja ili izloženosti djece nasilju na bilo koji način (u slučaju potrebe za hitnom zaštitom djece, usmjerene prema trenutnoj zaštiti žrtve nasilja s djecom, odmah poduzeti mjere za zaštitu djece). Pri tome će se naročito obratiti pažnja i provjeriti okolnosti vezane uz trajanje, kontinuitet i način počinjenog nasilja, eventualno ranjenjasilje i izloženost žrtve i djece nasilju, te jesu li nadležna tijela već postupala u slučaju nasilja i u kojem obimu. Pri postupanju treba voditi računa o zaštiti žrtve pred tijelom uprave, posebno njene sigurnosti i odvojeno saslušati žrtvu i nasilnika;
- radi dodatnog utvrđivanja činjeničnog stanja, utvrditi relevantne činjenice razgovorom s uposlenicima odgojno-obrazovnih ustanova, obiteljskimliječnikom, te ostalim osobama koje bi mogle dati relevantnu informaciju o svim okolnostima počinjenog nasilja
- o svakoj poduzetoj radnji sačiniti zapisnik, izvještaj ili službenu zabilješku;
- na traženje nadležnog Tužiteljstva ili Suda, Centar je dužan odmah dostaviti svu dokumentaciju, koja je od značaja za razjašnjavanje i dokazivanje kaznenog djela, odnosno prekršaja (nalaz i mišljenje psihologa, te drugu dokumentaciju o izvršenju poduzetih mjera);
- voditi pismenu evidenciju o izrečenim zaštitnim mjerama, pratiti izvršenja, izvještavati Sud za prekršaje o izvršenju mjere, predložiti prekid ili produženje ili zamjenu mjere drugom mjerom iz svoje nadležnosti (obavezan psihosocijalni tretman i obavezno liječenje od ovisnosti).
- na poziv policije, poduzeti mjere radi trenutnog zbrinjavanja žrtve, pogotovo djeteta ili maloljetnika, i informativnog razgovora kod postupanja u svezi nasilja u obitelji.

b. Zdravstvene ustanove

Zdravstvene ustanove su dužne pružati žrtvi nasilja sveukupnu zdravstvenu zaštitu u cilju očuvanja fizičkog i psihičkog zdravlja žrtve, kao i sanacije nastalih ozljeda i psiholoških trauma.

U slučaju sumnje da je ozljeda ili zdravstveno stanje posljedica nasilja, zdravstveni djelatnik je dužan pažljivo razgovarati s osobom, te je navesti da mu se kao zdravstvenom djelatniku povjeri o postojanju nasilja u obitelji i saznati što više okolnosti u svezi s ozljedom ili zdravstvenim stanjem žrtve.

U slučaju saznanja o počinjenom nasilju, zdravstveni djelatnik je dužan postupati na sljedeći način:

- bez odgode o nasilju obavijestiti pripadnike Policijskih uprava;
- utvrditi uzroke i način nastanka ozljeda, te obaviti potpuni zdravstveni pregled;
- u slučaju tjelesne ozljede, izdati ozljedni list;
- prijavu treba voditi u posebnom protokolu za ozljede, te u kartonu pacijenta;
- voditi jedinstvenu evidenciju pacijenta/žrtve nasilja u obitelji;
- čuvati kao profesionalnu tajnu sve što sazna o zdravstvenom stanju pacijenta/žrtve nasilja;
- na zahtjev nadležnog Tužiteljstva, Suda, zdravstvene ustanove dužne su hitno dostaviti svu dokumentaciju, koja je od značaja za rasvjetljavanje nasilja u obitelji;
- ukoliko je počinitelj nasilja osoba s duševnim smetnjama ili osoba liječena od alkoholizma i drugih ovisnosti, po potrebi je uputiti na liječenje, odnosno u slučaju potrebe za prisilnom hospitalizacijom uputiti zahtjev Policijsku upravi i Centru, a prije njenog puštanja Zdravstvena ustanova koja ga je primila na liječenje, o tome mora obavijestiti Centar.

3. Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i športa

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i športa daje preporuke školama da u okviru nastavnih i vannastavnih aktivnosti s učenicima promoviraju modele nenasilne komunikacije, međusobne tolerancije i uvažavanja kroz organiziranje tribina, roditeljskih sastanaka, učeničkih radionica, priredbi ili na druge odgovarajuće načine.

U slučaju uočavanja znakova nasilja ili prijave nasilja razrednik, odgajatelj, učitelj, pedagog ili direktor škole/dječjeg vrtića, dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine nasilno postupanje prema djetetu/učeniku;
- u slučaju da se uoči da je dijete povrijeđeno, u mjeri koja zahtijeva lječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah odvesti dijete lječniku, te sačekati Nalaz i mišljenje i preporuku o daljem postupanju;
- obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala lječnička intervencija konzultirati se s lječnikom. Razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u prisutnosti nekog od stručnih djelatnika odgojno-obrazovne ustanove, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu podršku;
- djetetu dati informacije o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem podrške i osnaživanja djeteta;
- tokom razgovora posebno obratiti pažnju, iznosi li dijete okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja i zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kom slučaju će se odmah obavijestiti Centar za socijalni rad, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje obavijestiti pripadnike Policijske uprave ili nadležno Tužiteljstvo;
- ukazati na neprihvatljivost svakog oblika nasilnog ponašanja, te uputiti učenika na uključivanje u savjetovanje ili dobivanje neke druge stručne pomoći od strane Centra za socijalni rad, Centra za mentalno zdravlje ili Policijske uprave.

4. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

Pravosudna tijela (Sudovi i Tužiteljstva) obvezuju se da će što učinkovitije iskoristiti sve zakonske mogućnosti propisane pozitivnim propisima, kako bi žrtvi nasilja omogućili sudsku zaštitu, radi zaštite njihovog psihofizičkog integriteta i temeljnog prava na život bez nasilja.

Pravosudna tijela (sudovi i/ili tužiteljstvo) obvezuju se:

- u predmetima vezanim uz nasilje postupati hitno;
- Sud pred kojim se vodi postupak, vezano uz zaštitu prava i interesa žrtava nasilja, mjerodavnom Centru i PU dostaviti će obavijest o pokretanju postupka i po okončanju postupka pravomoćnu odluku, sukladno važećim relevantnim propisima;
- tijekom vođenja postupka stranku/žrtvu obiteljskog nasilja na njezin zahtjev izvijestiti o njenim pravima, pri čemu će se voditi računa o tome da žrtva/stranka koja je pravno neuka, bude upoznata o svojim pravima;
- osigurati zaštitu žrtve nasilja pri dolasku na Sud i unutar suda, omogućavanjem davanja iskaza odvojeno od počinitelja, te fizičkom zaštitom žrtve u suradnji sa službenicima Policijskih uprava.

IV. GRADOVI I OPĆINE

Gradovi Mostar, Konjic, Čapljina i Stolac, te općine Čitluk, Neum, Ravno, Jablanica i Prozor/Rama kao potpisnici ovog Protokola se obvezuju postupati kroz multisektorske timove, te žrtvama obiteljskog nasilja sa svojih područja, na prijedlog nadležnih Centara za socijalni rad, osigurati materijalnu i druge vrste pomoći utvrđene Zakonom o socijalnoj zaštiti HNŽ/K (“Narodne novine HNŽ”, broj: 3/05, 1/16 i 3/20) i drugim prpisima kojima je regulirana navedena oblast.

Isti su u obvezi da ovom koordinacionom Tijelu dostave izvješća o svom radu svakih 6 mjeseci, a po potrebi i češće.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Protokol izrađen je na temelju važećih zakonskih propisa.

Sva tijela, koja sudjeluju u otkrivanju, suzbijanju nasilja u obitelji, te pružanju pomoći i zaštiti osobama izloženim nasilju, dužna su postupati u skladu s odredbama ovog Protokola, pri tom posebno vodeći računa o sigurnosti i dignitetu žrtve nasilja, kao i o sigurnosti i dignitetu djelatnika službi koji su izravno uključeni u obradu slučajeva nasilja u obitelji.

Po donošenju ovog Protokola zadužuju se sva resorna Ministarstva da upoznaju Tijela i Ustanove iz svoga djelokruga sa svrhom njegovog donošenja i da osiguraju njegovu dostupnost i poduzmu sve potrebne mjere radi njegove dosljedne primjene.

Odgovorne osobe nadležnih tijela, koja su odgovorna za primjenu ovog Protokola, svojim potpisom potvrditi će upoznatost s njegovim odredbama i preuzeti odgovornost za njegovu primjenu.

Ovaj Protokol stupa na snagu danom potpisivanja i objavit će se u „Narodnim novinama HNŽ” kao i u Službenim glasnicima općina potpisnica Protokola.

Ovaj Protokol će biti dostavljen Gradovima i Općinama koje su potpisnici ovog Protokola.

Mostar,.....2023.godine

Predsjednik Vlade HNK
Broj: 01-102-3538-1/22

Dr.sc. Nevenko Herceg

Broj: 01-102-3538-1/22
Ministar dr.sc. Goran Opsenica

penirle

Ministarstvo obrazovanja, nauke, culture
spota
Broj: 01-145-1073/22
Ministar dr.sc. Rašid Hadžović

Ministarstvo unutrašnjih poslova
Broj:

Ministar Sladan Bevanda

Bevanda

Grad Mostar
Broj: 02-31-1594/22-1

Gradonačelnik dr.sc. Mario Kordić

Kordić

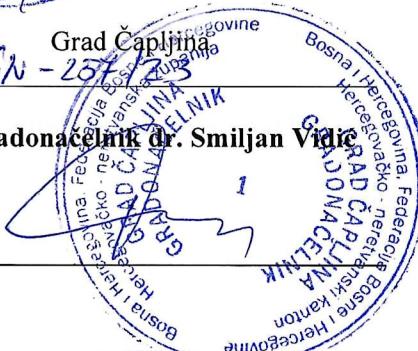

Ministarstvo pravosuđa, uprave i lok
samouprave
Broj: 01-145-1073/22-1
Ministar Suad Balić

Grad Čapljina
Broj: GN - 207-123/23

Gradonačelnik dr. Smiljan Vidic

1

Općina Neum
Broj: 01-31-1280/23

Naćelnik Dragan Jurković

1

Grad Konjic
Broj: 01-31-31-3011/23

Gradonačelnik Osman Ćatić

Ćatić

Općina Prozor – Rama
Broj: 0111-31-2278/23

OBRASCI

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko neretvanska županija/kanton
Ministarstvo unutarnjih/unutrašnjih poslova
Sektor kriminalističke policije

Datum: _____

Zavedeno u dnevnik događaja pod brojem _____

Broj. _____

ZAPISNIK

O PRUŽENOJ INTERVENCIJI POVODOM PRIJAVE NASILJA U OBITELJI/PORODICI

Prijava je zaprimljena:

- a) telefonom
- b) od Operativnog centra MUP-a
- c) u policijskoj stanici
- d) izvan službenih prostorija policije

Dana _____ godine u _____ sati, od strane _____

iz _____ broj telefona _____

prijavljeno je _____

PRIJAVU ZAPRIMIO:

Poduzete mjere i radnje:

- a) Na mjesto događaja u _____ sati upućeni su policijski službenici _____ i upoznati sa svim okolnostima prijave.
- b) Na mjesto događaja upućena ekipa za očevid/uviđaje: DA/NE
- c) Uvidom u evidenciju MUP-a utvrđeno je da član obitelji/porodice posjeduje vatreno oružje: DA/NE

(ako je odgovor DA nавести koje)

ŠEF SMJENE:

Prilikom zaprimanja prijave potrebno je pribaviti odgovore na zlatna pitanja kriminalistike, ukoliko intervenciju traži žrtva, potrebno je utvrditi nalazi li se počinitelj nasilja u blizini i može li žrtva slobodno govoriti.

UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

Dolaskom na mjesto događaja u _____ sati zatečeni su:

(svi osobni podaci zatečenih osoba, srodstvo, s naznakom na koji način je utvrđen identitet, posebno imajući u vidu prisustvo događaju malodobnih osoba)

U pojedinačno obavljenim informativnim razgovorima došlo se do saznanja:

Djelatnik Centra za socijalni rad _____ uključio se _____

Je li obitelj/porodica u tretmanu Centra za socijalni rad DA/NE _____

Neposrednim opažanjem utvrđeno je :

- a) Mjesto događaja (razbacani predmeti, uništen ili oštećen namještaj, pokućstvo, drugi tragovi nasilja)

b) Oštećena osoba (ime i prezime, opis vidljivih ozljeda, opće psihofizičko stanje)

- Ponuđena liječnička pomoć: DA/NE

- Vođena/vođen na liječnički pregled (navesti u koji zdravstvenu ustanovu, kvalifikacija ozljede od strane liječnika)

- Zadržan/a na liječenju DA/NE

- Određeno uzimanje uzoraka krv i urina radi vještačenja DA/NE

- Pristupio/la u službene prostorije: _____ (koje PU ili PS)

c) Osumnjičena osoba (ime i prezime, opis vidljivih ozljeda, opće psihofizičko stanje) _____

- Ponuđena liječnička pomoć DA/NE

- Vodena na liječnički pregled (navesti u koju zdravstvenu ustanovu, kvalifikacija ozljede od strane liječnika)
 - Zadržana na liječenju DA/NE; odbija liječenje DA/NE
 - Lišena slobode DA/NE
 - Određeno uzimanje uzoraka krvi i urina radi vještačenja DA/NE
 - Pristupila u službene prostorije _____ (koje PU ili PS)
 - Upotrijebljena sredstva prinude DA/NE _____ (navesti koja)
- d) Sredstvo/a izvršenja pronađeno DA/NE, oduzeto _____ (navesti koja i prema komu) _____ (navesti sredstvo i broj potvrde o oduzimanju predmeta uz koju je oduzeto i od koga)
- e) Saznanja o oružju DA/NE (navesti od koga potiče saznanje, radi li se o legalnom ili ilegalnom oružju, vrsta oružja)
- Oružje oduzeto DA /NE (navesti od koga, zakonsku osnovu oduzimanja i broj potvrde o privremenom oduzimanju predmeta)
- f) Uputa oštećenom/zakonskom zastupniku oštećenog ukoliko oštećeni nije punoljetan ili mu je oduzeta poslovna sposobnost
- Prethodno upoznat/a sa zaštitnim mjerama iz članka 9. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji FBiH, iskazuje da predlaže slijedeće zaštitne mjere u odnosu na počinitelja _____
- Upoznat/a s mjerama koje će policija poduzeti u odnosu na počinitelja
-
- Upoznat/a s adresarom ustanova koje pružaju pomoć, zaštitu i potporu žrtvama nasilja u obitelji
 - Upoznata o mogućnostima sklanjanja u sigurne kuće za žrtve obiteljskog nasilja
- g) Uputa osumnjičenom
- Upoznat s mjerama i radnjama koje će policijski službenici protiv njega poduzeti _____
 - Upoznat s razlozima uhićenja _____

O uhićenju osumnjičenika upoznati:

- Roditelj ili staratelj maloljetnika _____
- Nadležni Centar za socijalni rad, radi mogućeg zbrinjavanja članova obitelji oštećenih nasiljem _____

Postupanje završeno _____ godine u _____ sati

Podneseno izvješće o počinjenom kaznenom djelu DA/NE

Zakonski temelj: (ukoliko je podneseno izvješće navesti naziv zakona i kaznenu odredbu)

NAPOMENA

ODOBRIO DEŽURNI SMJENE:

IZVIJEŠĆE SASTAVILI POLICIJSKI SLUŽBENICI:

UPOZNAT NADREĐENI RUKOVODITELJ:

M.P.

SOS linija za žrtve nasilja u porodici obrazac za evidenciju razgovora na SOS liniji

P R I J E M N I F O R M U L A R

DATUM PRIJEMA POZIVA	VRIJEME TRAJANJA POZIVA	BROJ SA KOJEG JE OSOBA UPUTILA POZIV

1. Ime (ime oca) prezime: _____

2. Datum i godina rođenja: _____

3. Mjesto, Općina i država rođenja: _____

4. Mjesto i adresa stanovanja: _____

5. Zanimanje (stopen obrazovanja) žrtve: _____

6. Da li je zaposlena: _____

7. Kućni broj/broj mobitela: _____

IDENTIFIKACIJA SOS POZIVA (zaokružiti):

- Prijava nasilja u porodici
 Prijava nekog drugog oblika nasilja – navesti _____

- Pravna pomoć
 Medicinska pomoć
 Informiranje
 Kombinirani oblik pomoći _____

- Ostalo – navesti _____
